

14B) Slovesa

Slovesa jsou slova vyjadřující děj, činnost nebo stav.

u sloves určujeme:

osoba:

	jednotné	množné
1. osoba	prosím	prosíme
2. osoba	prosíš	prosíte
3. osoba	prosí	prosí

číslo:

jednotné (singulár)
množné (plurál)

čas:

přítomný (přezens)
minulý (préteritum)
budoucí (futurum)

způsob:

oznamovací (indikativ)
rozkazovací (imperativ)
podmiňovací (kondicionál)

rod:

činný (aktivum) - vyjadřuje činnost podmětu
(*maluji, maloval jsem*)
trpný (pasivum) - vyjadřuje činnost někoho jiného než podmětu
(*obraz namaloval*
soused)

vid:

nedokonavý - vyjadřuje probíhající děj, neohraničený v minulosti, přítomnosti nebo budoucnosti
(*maloval jsem, maluji, budu malovat*)
dokonavý - vyjadřuje děj ohraničený, ukončený v minulosti, přítomnosti nebo budoucnosti
(*namaloval jsem, namaluji*)

třída a vzor:

třída	vzor	časování		přičestí		infinitiv
		jednotné číslo	množné číslo	minulé	trpné	
1. třída -e vzory tvrdé kmen přítomný je zakončen sohláskou tvrdou nebo obojetnou	nese	nesu neseš nese	neseme nesete nesou	nesl	nesen	nést, nésti
	bere	beru bereš bere	bereme berete berou	bral	brán	brát, bráti
vzory měkké kmen přítomný je zakončen sohláskou měkkou	maže	mažu mažeš maže	mažeme mažete mažou	mazal	mazán	mazat, mazati
	peče	peču pečeš peče	pečeme pečete pečou	pekl	pečen	péct, pécti, péci
	umře	umřu umřeš umře	umřeme umřete umřou	umřel		umřít, umřítí
2. třída -ne	tiskne	tisknu tiskneš tiskne	tiskneme tisknete tisknou	tiskl	tištěn, tisknut	tisknout, tisknouti
	mine	minu mineš mine	mineme minete minou	minul	minut	minout, minouti
	začne	začnu začneš začne	začneme začnete začnou	začal	začat	začít, začítí
3. třída -je	kryje	kryji kryješ kryje	kryjeme kryjete kryji	kryl	kryt	kryt, kryti
	tvary s koncovkou -u (kryju) a -ou (kryjou) jsou hovorové					
	kupuje	kupuji kupuješ kupuje	kupujeme kupujete kupuji	kupoval	kupován	kupovat, kupovati
tvary s koncovkou -u (kupuju) a -ou (kupujou) jsou hovorové						
4. třída -í	prosí	prosím prosíš prosí	prosíme prosíte prosí	prosil	prošen	prosit, prositi
	trpí	trpím trpíš trpí	trpíme trpíte trpí	trpěl	trpěn	trpět, trpěti
	sází	sázím sázíš sází	sázíme sázíte sází	sázel	sázen	sázet, sázeti
5. třída -á	dělá	dělám děláš dělá	děláme děláte dělají	dělat	dělán	dělat, dělati

Slova být, jíst, vědět, chtít jsou nepravidelná.